

BÀI
3

- Học hát : Bài *Tuổi hồng*
- Nhạc lí : Giọng song song – Giọng La thứ hoà thanh
- Tập đọc nhạc : TĐN số 3
- Âm nhạc thường thức : Nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu và bài hát *Bóng cây kơ-nia*

TIẾT 8

Học hát : Bài *Tuổi hồng*

I - MỤC TIÊU

- Các em hiểu biết một bài hát hay viết về tuổi học trò.
- Bước đầu dạy cho các em cách hát liền tiếng và hát nẩy.
- Giáo dục cho các em biết giữ gìn sự trong sáng của tuổi hồng ; cố gắng học giỏi, làm việc tốt và biết ước mơ vươn tới tương lai tươi đẹp.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

1. Tìm hiểu đôi nét về tác giả

Nhạc sĩ Trương Quang Lục sinh ngày 25 – 2 – 1933, quê ở thị xã Tịnh Khê, Sơn Tịnh, Quảng Ngãi, hội viên Hội Nhạc sĩ Việt Nam đồng thời là hội viên Hội Nhà báo Việt Nam.

Là cán bộ miền Nam tập kết ra miền Bắc năm 1954, ông vào học trường Đại học Bách khoa, sau đó là kĩ sư hoá chất tại nhà máy Supe phốt phát Lâm Thao, Phú Thọ. Thời gian này ông sáng tác nhiều ca khúc như : *Cô gái Lâm Thao*, *Tiếng hát bên rừng cọ đôi chè*, *Hoa sen Tháp Mười*,... nhưng nổi tiếng nhất là bài *Vàm Cỏ Đông*. Ông cũng viết rất nhiều ca khúc cho thiếu nhi như : *Xỉa cá mè*, *Trái đất này của chúng em*, *Tuổi mười lăm*, *Màu mực tím*,...

Sau khi thống nhất đất nước, ông chuyển vào công tác tại Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Bài *Tuổi hồng*

Bài hát được tác giả sáng tác cho lứa tuổi học sinh THCS.

Bài hát viết theo hình thức 2 đoạn đơn, giọng Rê trưởng.

3. Các đồ dùng dạy học

- Đàn phím điện tử. Tập hát, tập đệm trước và cho ghi vào bộ nhớ của đàn.
- Băng, đĩa có in một vài tác phẩm khác của nhạc sĩ Trương Quang Lục.
- Ảnh tác giả.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

- Giới thiệu ngắn gọn về tác giả bài hát. Kết hợp cho nghe 1 hoặc 2 tác phẩm nổi tiếng của ông : bài *Vàm Cỏ Đông* và bài *Trái đất này của chúng em*. Bài *Vàm Cỏ Đông* cho nghe qua băng nhạc, bài *Trái đất này của chúng em* nên cho cả lớp hát để giờ học sinh động (nếu các em đã thuộc).

- Giới thiệu ngắn gọn về bài hát *Tuổi hồng*.

- GV hát mẫu một lần không có đàn đệm, lần 2 có đệm đàn.

- Dạy hát từng câu ngắn cho đến hết bài.

- Luyện tập củng cố : Gọi từng nhóm HS hát lại từng đoạn của bài hát, cuối cùng hát cả bài.

- Gọi 1 hoặc 2 em trả lời câu hỏi trong SGK.

TIẾT 9

- Ôn tập bài hát : *Tuổi hồng*
- Nhạc lí : Giọng song song - Giọng La thứ hoà thanh
- Tập đọc nhạc : TĐN số 3

I - MỤC TIÊU

- Hát thuộc bài *Tuổi hồng*.
- Tập thể hiện nội dung âm nhạc khác nhau của từng đoạn trong bài, biết hát liền tiếng và hát nẩy.
- Biết thế nào là hai giọng song song và giọng thứ hoà thanh.
- Tập đọc nhạc : đọc đúng cao độ bài TĐN viết ở giọng La thứ hoà thanh.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Một bảng phụ ghi bài TĐN.
- Đàn phím điện tử, băng nhạc, máy nghe.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1 : Ôn tập bài hát *Tuổi hồng*

- GV hát trước một lần cho HS nhắm theo.
- Cả lớp hát lại một lần để thuộc lời, thuộc giai điệu.
- Phân tích cho HS biết 2 đoạn trong bản nhạc, mỗi đoạn có nội dung âm nhạc khác nhau. Muốn diễn đạt được nội dung của từng đoạn, phải biết cách thể hiện. Ở bài này cần đến 2 kĩ thuật : hát liền tiếng và hát nẩy.

Hát liền tiếng :

Moderato

La la la la la la la la la la la...

Hát nảy :

Moderato

la la la la la la la la la la la...

Áp dụng vào bài hát

Hát nảy (thể hiện như có các dấu lặng)

Vui sao khi bước trên đường này...

Hát liền tiếng (như có dấu luyện cả tiết nhạc)

Tuổi hồng đến với em...

Hát nảy (như có các dấu chấm trên các nốt nhạc)

la la la la la la la la la la...

– Hát lại cả bài có áp dụng kĩ thuật hát nảy và hát liền tiếng, GV đệm đàn theo.

Nội dung 2 : Nhạc lí

– GV trình bày hoặc hỏi HS về gam và giọng trưởng, thứ.

– Giải thích thế nào là 2 giọng song song (theo SGK).

– GV giảng mở rộng thêm các cặp giọng song song, hoá biểu có một dấu thăng là giọng Son trưởng và Mi thứ ; có một dấu giáng là giọng Pha trưởng và Rê thứ.

- Giải thích giọng La thứ hoà thanh (theo SGK).
- Tập đọc gam La thứ hoà thanh (theo đàn).
- Muốn biết một bài hát viết ở giọng thứ hoà thanh ta chỉ cần xem âm bậc VII của giọng thứ đó có tăng lên nửa cung hay không ? Ví dụ : Bài TĐN số 3 tác giả viết ở giọng La thứ hoà thanh vì có âm bậc VII (nốt Son) đã được tăng lên nửa cung (nốt Son thăng). GV đánh đàn hoặc đọc cho HS nghe để các em phân biệt rõ 2 âm cuối cùng : Son thăng – La.

Nội dung 3 : Tập đọc nhạc số 3

- Tập đọc gam La thứ và La thứ hoà thanh, đọc các nốt trụ của gam.
- Tập đọc cao độ của bài TĐN (chú ý âm Son thăng).
- Tập gõ hoặc vỗ tay theo âm hình tiết tấu câu nhạc thứ nhất của bài TĐN.

- Đọc kết hợp trường độ và cao độ theo bài TĐN.
- Khi đọc nhạc, học sinh gõ đệm theo phách với nhịp độ chậm.
- GV cho HS nghe toàn bộ giai điệu và lời ca của bài *Hãy hát, chú chim nhỏ hay hát.*

Tư liệu :

HÃY HÁT, CHÚ CHIM NHỎ HAY HÁT

Nhạc Ba Lan

Đặt lời : ANH HOÀNG

Vừa phải

Hãy hát chú chim nhỏ hay hát, hãy cao lời hát bay theo từng
đám mây xanh. Hãy hát chú chim nhỏ hay hát, ta cùng chào đón kia
nắng ban mai. Nghe đây nhé chú chim yêu mến, hãy

cao lời hát say sưa cùng chúng tôi đây. Đồng lúa xanh quê
nhà tôi đó theo từng làn gió về cuối chân mây.

TIẾT 10

- Ôn tập bài hát : *Tuổi hồng*
- Ôn tập Tập đọc nhạc : TĐN số 3
- Âm nhạc thường thức : Nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu và bài hát *Bóng cây kơ-nia*

I - MỤC TIÊU

- HS thuộc bài hát, tập hát có sắc thái biểu hiện những tình cảm khác nhau trong một bài hát có nhiều phần. Kết hợp vỗ tay theo phách (đoạn cuối).
- Ôn TĐN số 3, kết hợp ôn lại giọng song song và giọng La thứ hoà thanh. Phân biệt khi nghe : quãng 2 trưởng và 2 thứ. Ghép lời bài TĐN số 3.
- Giới thiệu với HS nhạc sĩ nổi tiếng Phan Huỳnh Điểu và một tác phẩm của ông - bài *Bóng cây kơ-nia*.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Bảng phụ ghi bài TĐN.
- Băng và máy nghe (bài *Bóng cây kơ-nia* và một vài bài hát nổi tiếng khác của nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu như : *Cuộc đời vẫn đẹp sao*, *Sợi nhớ sợi thương*,...
- Ảnh nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu và các tư liệu khác (nếu có).

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1 : Ôn tập bài hát *Tuổi hồng*

- GV hát trước một lần có diễn cảm, có nhạc đệm (chuẩn bị phần đệm trong bộ nhớ của đàn phím điện tử).

– Cả lớp hát lại vài lần theo hướng dẫn và chỉ huy của GV. Chú ý kỹ thuật hát này, hát liền tiếng và sắc thái của từng đoạn.

– GV không cần cho HS hát bè vì bài này không có yêu cầu đó nhưng có thể để HS hát bè I còn GV hát bè II, hoặc đàn theo cho nổi rõ bè II (khi đàn, cho bè II lên cao 1 quãng 8).

Nội dung 2 : Ôn TĐN số 3

– Gọi 1 hoặc 2 HS đọc lại TĐN số 3 ; 1 hoặc 2 HS tự ghép lời.

– Cho cả lớp ghép lời bài TĐN số 3, sau đó GV hát lại toàn bài cho HS nghe (xem văn bản ở tiết 9).

– Hỏi HS : Bài TĐN số 3 được tác giả viết ở giọng thứ hoà thanh, điều đó căn cứ vào yếu tố nào ?

– Hỏi HS : Hai giọng trưởng, thứ song song mà hoá biểu có 1 dấu giáng là hai giọng nào ?

Nội dung 3 : Nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu và bài hát *Bóng cây kơ-nia*

– Giới thiệu nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu (theo SGK và tư liệu đã chuẩn bị). GV có thể hát một đoạn (hoặc đàn) bài *Cuộc đời vẫn đẹp sao* và *Sợi nhớ sợi thương* để HS biết thêm về tác phẩm của nhạc sĩ.

CUỘC ĐỜI VẼN ĐẸP SAO

(Trích)

Nhạc : PHAN HUỲNH ĐIỂU

Thơ : DƯƠNG HƯƠNG LY

Hành khúc

Cuộc đời vẫn đẹp sao, tình yêu vẫn đẹp sao.

Dù đạn bom man rợ thét gào dù thân thể thiên

nhiên mang đầy thương tích. Dù xa cách hai ngã đường chiến

dịch, ta vẫn thăm chung nhau một ánh trăng ngân...

SỢI NHỚ SỢI THƯƠNG

Nhạc : PHAN HUỲNH ĐIỀU

Thơ : THUYẾT BẮC

Thong thả – Tình cảm

Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây. Bên nắng đốt bên mưa
quây. Em giang tay chứ em xoè tay, chẳng thể
nào che mưa anh, chẳng thể nào che anh được...

- Giới thiệu bài hát *Bóng cây kơ-nia* (theo SGK) và cho HS nghe bài hát.
- Gợi ý cho HS phát biểu cảm nhận về bài hát sau khi được nghe.
- Hướng dẫn để HS về nhà tự đọc Bài đọc thêm nói về những bài hát ru.